

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava**

**V š e t k ý m
regionálnym úradom
verejného zdravotníctva
so sídlom v Slovenskej republike**

Vaša značka/zo dňa	Naša značka	Vybavuje	Bratislava
-/-	OHVBPKV/17711/2015	MUDr. I. Trusková, PhD.,	28. 8. 2015

Vec

Označovanie alergénov u hotových pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania
- usmernenie

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti so vzniknutou otázkou k označovaniu alergénov u pokrmov v jedálnych lístkoch pripravil nasledovné usmernenie v danej veci:

Podľa nariadenia č.1069/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom povinnosť vyznačovania alergénov, t.j. látky alebo výrobku spôsobujúceho alergie alebo neznášanlivosť je daná nie len pre potraviny (balené a nebalené), ale aj pre hotové pokrmy, to znamená, pre všetkých prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania, ktorí ponúkajú pokrmy (podľa čl. 2 písm. d) „*zariadenie spoločného stravovania*“ je akékoľvek zariadenie (vrátane vozidla alebo stánku s pevným stanovišťom alebo pojazdného stánku), ako sú reštaurácie, závodné jedálne, školské jedálne, nemocnice a cateringové spoločnosti, v ktorých sa v pracovnom čase pripravuje jedlo, aby bolo vhodné na priamu spotrebu konečným spotrebiteľom“).

V nadväznosti na článok 44 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1169/2011, platí, že ak sa potraviny ponúkajú na predaj konečnému spotrebiteľovi alebo zariadeniam spoločného stravovania bez balenia alebo ak sú potraviny zabalené v priestoroch predaja na žiadosť spotrebiteľa alebo sú balené na priamy predaj, poskytnutie údajov uvedených v článku 9 ods. 1 písm. c) je povinné (tzn. akúkoľvek zložku alebo technologickú pomocnú látku uvedenú v prílohe II nariadenia č. 1169/2011 alebo akúkoľvek zložku alebo technologickú pomocnú látku odvodenú z látky alebo výrobku uvedeného v prílohe II nariadenia č. 1169/2011, ktorá

spôsobuje alergie alebo neznášanlivosť a ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny, pričom sa nachádza aj v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave).

Podľa čl. 12 nariadenia č. 1169/2011 povinné informácie o alergénoch musia byť k dispozícii a ľahko dostupné, aby bol spotrebiteľ informovaný, že príslušná nebalená potravina (hotový pokrm) obsahuje alergény alebo látky spôsobujúce neznášanlivosť. Informácie o alergénoch/neznášanlivosti preto nemožno poskytnúť len na žiadosť spotrebiteľa.

Ďalej platí, že členské štáty môžu prijať vnútroštátne opatrenia týkajúce sa prostriedkov, ktorými sa sprístupnia informácie o alergénoch. V prípade, že vnútroštátne opatrenia neexistujú, na nebalené potraviny sa vzťahujú ustanovenia nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom týkajúce sa balených potravín, pokiaľ ide o označenie látok alebo výrobkov spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť. Tieto informácie teda musia byť ľahko viditeľné, jasne čitateľné a v prípade potreby nezmazateľné. To znamená, že pokiaľ členské štáty neprijali osobitné vnútroštátne opatrenia, informácie o alergénoch/neznášanlivosti sa musia poskytnúť písomne a to podľa čl. 21 nariadenia č. 1169/2011 pričom vzhľadom na to, že zoznam zložiek v prípade hotových pokrmov neexistuje, údaje uvedené v čl. 9 ods.1 písm. c) zahŕňajú slovo „obsahuje“, po ktorom nasleduje názov látky alebo výrobku, ktoré sa uvádzajú v prílohe II nariadenia (napr. obsahuje: zeler, horčica, ...). Veľkosť písma s ohľadom na veľkosť plochy jedálneho lístka je väčšia alebo sa rovná 1,2 mm (čl. 13 ods.3).

Na základe spoločného rokovania dňa 12. 8. 2015 na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej „MPaRV SR“) bolo skonštatované, že nariadenie č. 1069/2011 platí v celom rozsahu aj na nebalené potraviny, cukrárske výrobky, zmrzlinu (vrátane pokrmov). Ďalej bolo uvedené, že v súčasnosti prebieha notifikačný proces národnej legislatívy (vyhlášky) pre oblasť označovania nebalených potravín, pričom zástupcovia MPaRV SR sa vyjadrili, že sa pokúsia o dodatočné vloženie ustanovenia pre pokrmy, ktoré by umožňovalo označovanie alergénov aj číselným odkazom a to s ohľadom na jeho doterajšie všeobecné zaužívanie v praxi.

V nadväznosti na uvedené možno „názvy určitých látok alebo výrobkov spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť v potravinách umiestňovaných na trh ako pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania vrátane zariadení rýchleho občerstvenia uvádzať v jedálnom lístku alebo inej forme poskytovaní informácií o pokrme pri každej zložke pokrmu za slovom „Obsahuje:“ formou čísla, ktoré zodpovedá poradovému číslu látky alebo výrobku podľa osobitného predpisu (t.j. prílohy II nariadenia č. 1169/2011), pričom zoznam týchto látok alebo výrobkov musí byť uvedený v súlade s číselným poradím podľa prílohy II nariadenia č. 1169/2011 a musí byť súčasťou jedálneho lístka alebo inej formy poskytovaní informácií o pokrme“.

Takéto označenie je možné akceptovať do času jeho prerokovania a odsúhlasenia s EK ako doplnenie návrhu vyhlášky MPaRV SR o označovaní nebalených potravín, ktorá je v súčasnosti v procese notifikácie.

Taktiež je v tejto súvislosti akceptovateľné, ak názov látky alebo výrobku, ktorý spôsobuje alergie alebo neznášanlivosť, je uvedený v názve pokrmu alebo niektorej zložky pokrmu a nie je ďalej uvádzaný v zozname látok alebo výrobkov spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť za slovom „Obsahuje“. Avšak musí byť dodržané ustanovenie čl. 21 ods. 1 písm. b) nariadenia, podľa ktorého názov látky alebo výrobku zo zoznamu v prílohe II nariadenia č. 1069/2011 sa zdôrazní prostredníctvom sadzby, ktorá ich jasne odlíši od zvyšnej časti zoznamu zložiek, napr. prostredníctvom typu písma, štýlu alebo farby pozadia.

S pozdravom

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
826 45 Bratislava, Trnavská cesta 52
- 1 -

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky

doc. MUDr. Jana Hamade, PhD., MPH, MHA
zástupca hlavného hygienika Slovenskej republiky
a vedúceho služobného úradu pre odborné činnosti